

İŞLETMEDE MEVCUT OLDUĞU HALDE KAYITLARDA YER ALMAYAN EMTİA, MAKİNE, TEÇHİZAT VE DEMİRBAŞLAR

01

Hangi mükellefler yararlanabilir?

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kolektif ve adi komandit şirketler dâhil)

02

Hangi mallar için faydalanılır?

İşletmelerinde mevcut olduğu hâlde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar

03

İzlenecek prosedür nedir?

Kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedel ile 31/08/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bir envanter listesi ile vergi dairelerine bildirmek suretiyle defterlerine kaydedebilirler.

04

Bildirime dahil edilen kıymetler için amortisman ayrılır mı?

Bildirime dâhil edilen kıymetler için amortisman ayrılmaz.

05

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler nasıl kayıt yaparlar?

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, aktiflerine kaydettikleri emtia için ayrı, makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı olmak üzere özel karşılık hesabı açarlar.

06

Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi halinde ne olur?

Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi halinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez. Makine, teçhizat ve demirbaşlar envantere kaydedilir ve ayrılan karşılık birikmiş amortisman addolunur.

07

İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler nasıl kayıt yaparlar?

İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydederler.

08

Katma değer vergisi yönünden yapılması gereken işlem nedir?

Beyan edilen; makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden tabi olduğu oranların yarısı esas alınarak katma değer vergisi hesaplanır ve ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilerek, beyanname verme süresi içinde ödenir. Makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen bu vergi, hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez. Emtia üzerinden ödenen vergi genel esaslara göre indirilir.

09

Bildirilen kıymetler, deftere kayıt değerinden düşük bedelle satılabilir mi?

Bildirilen kıymetlerin satılması hâlinde satış bedeli, bunların deftere kaydedilen değerinden düşük olamaz.

10

Basılı kitap ve süreli yayınlar düzenleme kapsamında mıdır?

Mükellefler işletmelerinde bulunduğu halde kayıtlarında yer almayan basılı kitap ve süreli yayınları, kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedel üzerinden %4 oranında katma değer vergisi hesaplamak ve bu fıkranın (a) bendindeki sürede ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan ederek ödemek suretiyle defterlerine kaydedebilirler. Ödenen bu vergi hesaplanan katma değer vergisinden indirilebilir, ancak iadeye konu edilemez. Bu emtia için 3065 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin (2) numaralı fıkrası hükmü uygulanmaz.

11

Özel tüketim vergisi konusuna giren mallar için ÖTV yönünden yapılması gereken işlemler nelerdir?

Özel tüketim vergisi konusuna giren malları bu fıkranın (a) bendi kapsamında beyan eden ve alış belgelerini ibraz edemeyen mükelleflerin bu malların beyan tarihindeki miktarı ve emsal bedeli üzerinden geçerli olan özel tüketim vergisini **bu fıkranın (c) bendinde belirtilen beyanname verme süresi içinde** ayrı bir beyanname ile beyan ederek aynı süre içinde ödemeleri hâlinde bu mallar bakımından 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası hükmü⁽¹⁾ uygulanmaz. Bu şekilde beyan edilerek ödenen özel tüketim vergisi için vergi cezası kesilmez.

(1) ÖTV Kanunu / Madde 4- (3) Fiiili veya kaydi envanter sırasında bu Kanuna ekli listelerdeki malların belgesiz olarak bulundurulduğunun tespiti halinde, belgesiz mal bulunduran mükelleflere, bu malların alış belgelerinin ibrazı için tespit tarihinden itibaren 10 günlük bir süre verilir. Bu süre içinde alış belgelerinin ibraz edilememesi halinde, belgesi ibraz edilemeyen malın tespit tarihindeki emsal bedeli üzerinden hesaplanan özel tüketim vergisi, alışını belgeleyemeyen mükellef adına re'sen tarh edilir. Tarh edilecek özel tüketim vergisi, asgari maktu vergi tutarına göre hesaplanacak vergiden az olamaz. Bu tarihyata vergi ziyai cezası uygulanır.